

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Secretariaat Sectorraad Praktijkonderwijs
Postbus 85246
3508 AE Utrecht

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2021-0000160574

Datum 8 oktober 2021
Betreft Leerlingen praktijkonderwijs en inburgering

Geachte mevrouw Teeuwen, meneer Diever, meneer Van Hoepen en meneer Rosenmöller,

Bij brief van 24 september jl. heeft u aandacht gevraagd voor jonge statushouders die praktijkonderwijs volgen, 18 jaar worden en dan inburgeringsplichtig worden. Ik realiseer mij dat de huidige inburgeringswet onvoldoende rekening houdt met de specifieke situatie van deze jongeren. Ik vind het ook heel belangrijk dat jongeren hun opleiding afmaken en dat ze dus niet stoppen met hun opleiding vanwege de inburgeringsplicht.

In mijn reactie ga ik eerst in op de situatie van leerlingen uit het praktijkonderwijs in het huidige inburgeringsstelsel en vervolgens op de situatie in het nieuwe inburgeringsstelsel.

Huidig inburgeringsstelsel

Tot zeer recent heeft DUO jongeren met een verblijfstatus vanaf 18 jaar die praktijkonderwijs volgen, tijdelijk vrijgesteld van de inburgeringsplicht. Deze jongeren werden pas na het beëindigen van de opleiding inburgeringsplichtig. Deze tijdelijke vrijstelling bleek niet conform wet- en regelgeving. Alleen bij een opleiding die leidt tot een startkwalificatie kunnen jongeren vanaf 18 jaar tijdens de opleiding tijdelijk worden vrijgesteld. Dat DUO deze jongeren toch een tijdelijke vrijstelling verleende, had te maken met de onduidelijkheden in opleidingscodes. Inmiddels is in overleg met het ministerie van OCW een correcte lijst opgesteld met codes van vrijstellende opleidingen. Daarom zijn de tijdelijke vrijstellingen voor deze jongeren onlangs ingetrokken.

Medio september hebben 45 jongeren een brief gekregen waarin staat dat ze moeten inburgeren. Vanaf die datum zullen alle leerlingen in het praktijkonderwijs met een verblijfstatus op grond waarvan de inburgeringsplicht ontstaat een brief ontvangen als ze 18 jaar worden.

Helaas is er mede vanuit het oogpunt van rechtsgelijkheid geen ruimte om de regeling die geldt binnen het huidige inburgeringsstelsel aan te passen. Ook andere groepen die niet een opleiding volgen die tot een startkwalificatie leidt, zoals leerlingen in het MBO-Entree onderwijs, worden inburgeringsplichtig als ze 18 jaar worden.

Datum

8 oktober 2021

Onze referentie

2021-0000160574

Ik ben me ervan bewust dat de inburgeringsplicht voor de betrokken jongeren een uitdaging kan zijn. Ik wil graag met uw organisaties samenwerken om te bezien hoe de gevolgen voor deze jongeren kunnen worden verzacht. Een brief, opgesteld in afstemming met vertegenwoordigers van uw organisaties, is gestuurd naar de betrokken scholen waarin wordt uitgelegd dat de inburgeringsplicht niet betekent dat de opleiding moet worden afgebroken.

Scholen staan er niet alleen voor in de begeleiding van deze jongeren. Ook de gemeente kan hierin een rol spelen. Gemeenten kunnen deze jongeren nu al ondersteunen als onderdeel van de afspraken over de begeleiding van inburgeringsplichtigen onder het huidige stelsel. Ik heb hiervoor ook geld beschikbaar gesteld aan gemeenten voor onder andere begeleiding. Met de VNG heb ik afgesproken dat vanaf 1 juli 2021 gemeenten zoveel mogelijk volgens de nieuwe wet werken met deze groep. In het Bestuurlijke Overleg met de VNG op 4 oktober heb ik speciaal aandacht gevraagd voor de begeleiding van deze groep jongeren.

In uw brief wijst u erop dat de ontheffing op grond van aantoonbaar geleverde inspanningen onvoldoende rekening houdt met de specifieke situatie van deze groep jongeren. Ik herken dit als één van de ongewenste hardheden in het huidige stelsel. Daarom wordt als onderdeel van de verkenning naar hardheden in het huidige stelsel een regeling voorgesteld voor onder andere leerlingen uit het praktijkonderwijs die het A2 niveau niet kunnen halen. In deze regeling kunnen de uren taalles die zijn gevolgd in het regulier onderwijs onder voorwaarden meetellen voor de ontheffing van de inburgeringsplicht. Graag betrek ik uw organisaties bij de verdere uitwerking van deze regeling.

Nieuwe inburgeringsstelsel

Net zoals in het huidige stelsel, kunnen jongeren die praktijkonderwijs volgen in het nieuwe stelsel inburgeringsplichtig worden. En ook in die situatie is het van belang dat deze jongeren hun opleiding kunnen afmaken. Anders dan in het huidige stelsel ligt de regie voor inburgering in de nieuwe wet bij gemeenten. De gemeenten hebben daarbij veel ruimte voor maatwerk. Tussen scholen voor praktijkonderwijs en gemeenten kunnen dan ook afspraken worden gemaakt hoe inburgeringsplichtige leerlingen het volgen van praktijkonderwijs en inburgering kunnen combineren.

Het nieuwe stelsel is nadrukkelijk ingericht als een lerend stelsel waarbij ervaringen uit de praktijk leiden tot bijsturing. De signalen van uw organisaties wil ik zeker betrekken bij aanpassingen in het stelsel na 1 januari. In dit kader ben ik onder andere benieuwd naar de ideeën die er zijn over het nader vormgeven van de z-route. Naar verwachting is dit namelijk de route waar deze jongeren in het nieuwe stelsel zullen instromen.

Graag ga ik dan ook met uw organisaties verder in gesprek over de positie van deze jongeren in het inburgeringsstelsel.

Hoogachtend,
De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

A.D. Wiersma

Datum

8 oktober 2021

Onze referentie

2021-0000160574